

25126227-7	01/12/2010	העיר - עכבר פולין	עמוד 26	32	15.86x21.71
המכון הפולני מכון לקידום תרבות פולני - 16710					

קו העלילה השני מתרחש באותו מקום, ארבע שנים מאוחר יותר, כשצוות משטרה בינסה לשחזר את הרצח וחוקר את ארווארד על מעשיו באותו לילה. תוך כדי החקירה מתברר שהשוטרים הרבה יותר מושחתים - וגם הרבה יותר שיכורים - מהנחקה. זהו סרט מאתגר לצפייה. הבמאי כהר שלא להסביר יותר מדי את הקשר בין שני קווי העלילה, ומשתמש באלמנטים סימבוליים רבים השופכים אור על האופן שבו הוא מתייחס לתקופה שבה מתרחש שים האירועים. למרות שזהו סרט קטן, המוגבל ללוקיישן אחד, התחושה היא של יצירה שאפתנית, והאלמנטים הרבים המרכיבים אותה מייצרים דרמה אפלה וגרוטסקית המגיעה למימדים מיתיים. הסרט זכה ב־2009 בחמישה פרסים, כולל פרס חביב הקהל בפסטיבל ורשה ופרס הצילום בקמרה־אימאג', הנהגש לפסטיבל הצילום החשוב בעולם.

**"כל מה שאני אוהב"**

זה סרטו השלישי באורך מלא של יאצק בורצ'וק, במאי יליד 1970. בניגוד לשאר יוצרי הקולנוע של דרום, שרובם למרו קוי לניע בצורה פורמלית, בורצ'וק רכש הש" כלה רווקא בפילוסופיה, משחק ומוזיקה. הסרט עוסק ביאנק, נער צעיר, החי בעיירת חוף פולנית בתחילת שנות ה־80. בעוד שברקע מתרחש המאבק בין הקומוניסטים נאמני המשטר וכין תנועת סולידריות, יאנק וחבריו ניסו להקים להקת פאנק, מתאהבים, ועושים את כל מה שבני גילם אמורים לעשות. אבל מציאות החיים של יאנק וחבריו לא מאפשרת להם להתייחס נחם מהמערכת הפוליטית שסביבו. יחסיו עם הנערה שהוא אוהב נקלעים לקשיים עקב הניתוחות בין אביה הפעיל כסולדי. דריות ואכזריות שהיא קצין בצבא הפולני. בתאם, הופעת הרוק של יאנק וחבריו הופכת, שלא ברצונם, למפגן בעל משמעות פוליטית הרת גורל.

למעט "קאטין" של ויידה משנת 2007 לא היה אף סרט פולני בתחילת המועדונים האחרונים לאוסקר. זה לא ממש מפתיע כי הקולנוע הפולני נוטה לא להיכנס לנוסחאות אמריקאיות ולהיפיק סרטים שפחות מחנפים לקהל צופי האקדמיה. סרטו של בורצ'וק, שנבחר לייצג את פולין בתחרות האוסקר השנה, יכול, להערכתנו, להגיע אל החמישייה הסופית, גם כי הוא סרט מצוי וגם כי הוא מתאר את התקופה הקומוניסטית בפולין בעיניים ביקורתיות ומפוכחות אך נקיות מקלישאות. דמות אביו של יאנק - שמגלם, שוב, אנדרז'י חירה - היתה יכולה ליפול למלכודת הקלישאתית של אדם נוקשה המשמש אנטי תזה לבנו המרדן, אך המשחק מרדניש תכונות פחות צפויים כמו רגישות אמיתית, אהבה אהרית, תמיכה והמלה בתוך המיציאות הקשה. נתון נוסף שעשוי לסייע לסרט במרוץ לאוסקר הוא ההשתתפות בתחרות הרשמית של פסטיבל סאנדנס בתחילת השנה. ★



"33" סצנות מהחיים  
צילום Anna Wloch  
STI Studio Filmowe באדיבות



"טריקים"

רבות ולהחזיר אותו אל אמו. הכעיה היא שלמעט תכונה כמומטת הוא לא יודע איך אביו נראה בריוק. רווקא סרט שלא מייצג את הקולנוע הפולני הקלאסי, הפך לאחת ההצלחות הגדולות בפולין בשנים האחרונות. "טריקים" זכה ב־17 פרסים בינלאומיים, כולל שניים בפסטיבל ונציה, והיה המועד של ארצו לאוסקר בשנת 2008 והוא לא הגיע לחמישייה האחרונה. הוא גם אחר הסרטים הפולניים היחידים בעשור האחרון שהופץ בישראל באופן מסחרי.

**"בית הרשע"**

סרטו ההיסטורי והמאתגר של וויצ'ך סמאובסקי מתרחש בלוקיישן אחר - "בית הרשע" שמופיע בשמו - במשך שתי יממות ועל פני שני קווי סיפור מקבילים. יממה אחת מתרחשת בשנת 1978 כאשר ארווארד, גיבור הסרט, יוצא מביתו בעיקבות מותה הפתאומי של אשתו כשכל רכושו עליו. בדרכו לחווה שבה הוא מקו וה למצוא עבודה, הוא נעצר להציץ באישה עירומה מבעד לחלון ביתה. כשהכלב שלה נוסך אותו, הוא נמלט לתוך הבית ומתחבר עם האשה ועם בעלה. מערכת היחסים בין השלושה מתחילה בהדרגת קלה, ממישכה בשתייה משותפת, עובדת לתוכנית להתעשרות קלילה, ומסתיימת כססס ברזלי וברצח.

כבמאי תיאטרון, אמן פלסטי ועורך וידאו, מציג סרט מהוקצע העשוי במימונות ומתאר את שגרת יומו של לוסק בומה, שתפקירו לגבות חובות בשם המדינה. בומה, שאותו מגלם אנדרז'י חירה - הכיר כבר הולט של הקולנוע הפולני העכשווי - לא מכחין בין אנשי עסקים החיבים מיי - ליונים לאנשים פשוטים שצברו חוב קטן וגם לא חס על בתי חולים שעיקול מכ" שירי ההחייאה שלהם גורם להרג סיטונאי של המאושפזים. מפגש עם אהבת ילדות ואירוע שבו האדיקות שבה הוא ממלא את תפקידו גורמת למותו של חיב, מש" נים את ההסתכלות של בומה על עבודתו ועל חייו.

אם הסרט היה מופק בהוליווד, בומה היה פותח ברומן עם אהובתו משכבר הימים ונוטש את עבודתו האכזרית, אבל פאלק נמנע במודע מקלישאות סנטימנטליות. במקומן הוא מעדיף לשלוח חצים מושהי זים בשחיתות המימוסדת בחברה הפולנית. הסרט שמתחיל כדרמה ריאליסטית קשר זה הופך בהמשך לסיפור אגדה העוקב חירה מציג, כדרכו, דמות מורכבת ובלתי צפויה עם מנעד רגשי רחב.

אנקדוטה מספרת שחירה שיהק את הגובה באופן כה מקצועי, עד שאחת מהברות הגבייה הפולניות הזמינה אותו לעבוד בשירותיה. הסרט זכה ב־2006 בשישה פרסי האקדמיה הפולנית, ובהם לסרט הטוב, וייצג את מולדתו באוסקר לסרט הזה הוא זכה גם בפרס מיוחד של חבר השופטים בפסטיבל ברלין.

**"טריקים"**

למי שמעוניין לפתוח את התנסותו עם הקולנוע הפולני החדש כסרט יותר קל לצפייה, מומלץ להתחיל עם "טריקים" של אנדרז'י יאקימובסקי. זה אינו סרט פולני קלאסי, אלא רווקא קומדיה מרירה ורגישה המזכירה את הקולנוע הצ'כי של שנות ה־60. טטפס הוא ילד צעיר שגדל לצד אחותו המבוגרת ממנו כעסה. היא מלמדת אותו איך אפשר לפתות את הגורל בעזרת טריקים - מחוות קטנות הגורמות לזרבים להתרחש כפי שהוא רוצה. חלומה הגדול של טטפס הוא למצוא את אביו שנשט את משפחתו לפני שנים

THE DARK HOUSE  
"בית הרשע"

PALIMPSEST  
פאלמפסט - תעלומה היפוטית

KOMORNIK  
הגובה